

JAARVERSLAG 2008

Stichting kinderboerderij Enschede Noord

Verslag van het bestuur 2008

F.S. Feil, voorzitter
J. Antink, penningmeester
G. Veldhuis, penningmeester
E. Visser, secretaris.

Enschede, juni 2009

Voorwoord

Het jaar 2008 is een jaar geworden van oogsten. Er is veel tot stand gekomen: de nieuwe koeienstal, de nieuwe konijnenbult, de hooikap, de prachtige nieuwe bordjes bij alle weiden, de prachtige nieuwe website. Een dikke pluim voor degenen die dit mogelijk hebben gemaakt: de vele vrijwilligers, de gulle gevers, onze webmaster en natuurlijk ons beheerdersteam.

Ook is een nieuw beleidsplan vastgesteld voor de periode tot 2012. Het is een ambitieus plan, maar haalbaar. Het gaat uit van wat we zelf mogelijk moeten kunnen maken. Het voorziet nadrukkelijk in een verdere stijging van onze eigen inkomsten. Al laat het ook zien, dan hierin niet alles mogelijk is. Ook laat het beleidsplan belangrijke keuzes zien die we hebben gemaakt met betrekking tot het karakter van onze boerderij, het dierenbestand, onze rol in natuureducatie, verdere certificering, onze volkstuinen, de stadsrandzone en onze zelfstandigheid als particuliere stichting, iets waar erg trots op zijn.

De stichting heeft afgelopen jaar ruim 40% meer subsidie gekregen dan het jaar ervoor. Daar is het bestuur blij om, maar het was ook bitter hard nodig. Kosten zijn over de laatste jaren sterk gestegen, personeelskosten, maar ook voerkosten. Het jaar 2008 is afgesloten met verlies. Gelukkig niet veel, maar toch.

Op de volkstuinen werd 2008 beheerst door het plan van de gemeente om de tuinen naar het oosten te verschuiven, er komt een beek en een nieuw park tussen de boerderij en de tuinen. Het plan ziet er mooi uit. Maar de gevolgen voor de individuele tuinder zullen groot zijn, en dat zal een belangrijk punt van zorg zijn.

Het bestuur is trots op wat er afgelopen jaar is gerealiseerd. Met de boerderij gaat het goed. Financieel zal het uiterst spannend blijven. Hogere inkomsten zijn nodig om gelijke tred te houden met de kostenstijgingen. Alle schouders zullen eronder moeten, ook die van de gemeente. Maar de boerderij is het dubbel en dwars waard.

Frans Feil, voorzitter

Verslag van het bestuur over 2008

Doelstelling

De Stichting Kinderboerderij Enschede-Noord is opgericht op 23 december 1975.

In de statuten is de doelstelling als volgt geformuleerd:

“Het instandhouden en exploiteren van een kinderboerderij met speelterrein en speelwerkhuizen voor instructieve, recreatieve en educatieve doeleinden, alsmede het uitgeven in huur van volkstuinen.”

Bestuur

Het bestuur werd gevormd door

Frans Feil,	voorzitter
Ellen Visser,	secretaris
Jurjen Antink,	penningmeester, tot 1 oktober 2008
Gerard Veldhuis	penningmeester van 1 oktober 2008
Robert Grob	
Lennard Swaders	
Paul van de Veen	tot september 2008
Martin Smeijers	bestuurslid sinds december 2008

In september 2008 meldde Paul van de Veen dat drukke werkzaamheden hem noodzaakten het bestuur te verlaten. Wel blijft hij - tot grote vreugde van het bestuur - zorgdragen voor de computer van de kinderboerderij en behoudt hij het beheer van het netwerk en de website.

De penningmeester Jurjen Antink is na de goedkeuring van het financieel jaarverslag 2007 afgetreden als penningmeester. Op verzoek van het bestuur blijft hij vooralsnog aan als lid van het bestuur.

Gelukkig kwam er een reactie op onze oproep in het voorjaar 2008 in de wijkkrant Enschede Noord en kon Gerard Veldhuis per 1 oktober 2008 benoemd worden tot nieuwe penningmeester.

Ook Martin Smeijers had zich gemeld als bestuurslid en heeft inmiddels een paar maanden meegelopen met het bestuur. Op de jaarvergadering in december 2008 is hij toegetreden als lid van het bestuur

Robert Grob liet weten aan het eind van zijn termijn niet beschikbaar te zijn voor herverkiezing en heeft in december 2008 het bestuur verlaten.

Op 31 december 2008 bestond het bestuur uit de volgende personen: Frans Feil, (voorzitter), Ellen Visser (secretaris), Gerard Veldhuis (penningmeester), Jurjen Antink, Lennard Swaders en Martin Smeijers. Er is één vacature.

Het bestuur vergaderde zeven keer, inclusief de jaarlijkse openbare vergadering in de maand december. De coördinator-beheerder woont de bestuursvergaderingen bij. Het dagelijks bestuur bestaande uit voorzitter, secretaris en penningmeester handelt tussentijds de lopende zaken af.

Beheerdersteam Kinderboerderij

Het beheerdersteam bestaat uit twee vaste krachten die ondersteund worden door tijdelijke medewerkers, stagiaires en vrijwilligers. Tijdens openingsuren is ten minste één van de vaste krachten op de boerderij aanwezig.

Met ingang van 1 januari 2008 is een verbeterd vast contract aangeboden aan Sabine Oosterbroek waarmee de continuïteit in het beheer, ook op langere termijn, beter is gewaarborgd. Belangrijkste wijzigingen betroffen de opname van een pensioenvoorziening en de koppeling met de CAO voor medewerkers in dierenwinkels.

Eind maart 2008 vertrok de laatste ID-baner, vanwege langdurige ziekte.

Koos Wachtmeester, coördinator-beheerder
(Medewerker Dienst voor de Complementaire Werkgelegenheid).

Sabine Oosterbroek.

Met ingang van 1 januari 2007 is Sabine in vaste dienst van de Stichting. Zij treedt op als assistent-beheerder, heeft vooral de verzorging van de dieren en de begeleiding van stagiaires in haar takenpakket. Bovendien vervangt zij de coördinator-beheerder bij afwezigheid.

Eric Arends

(Medewerker in het kader van de "Regeling In- en Doorstroombanen voor langdurig werklozen"). Eric's contract liep af in maart 2008. Hij was reeds twee jaar niet meer in staat om zijn werkzaamheden te verrichten op de boerderij vanwege lichamelijk letsel.

Nicol Hietbrink

(Medewerkster in het kader van de "Regeling In- en Doorstroombanen voor langdurig werklozen"). Nicol was sinds medio 2005 volledig gedetacheerd bij zorgboerderij De Viermarken te Enschede. In 2007 bleek Nicol in dienst te kunnen komen bij de Dienst voor de Complementaire werkgelegenheid (DCW) Daarom verzocht zij met ontslag te gaan per 18 januari 2008 hetgeen door het bestuur werd ingewilligd.

Gerrit Verhoef

Sinds mei 1990 als vrijwilliger werkzaam voor de Stichting.

Vrijwilligers

Vrijwilligster Sandra Winkelman heeft in totaal 72 uren werkzaamheden verricht. Sharon Kamping maakte 106 uur, Ilse Oude Weernink 473 uur en Amy Ruiters 465 uur. Totaal **1116** uur.

Vanuit **TPZ**: Jacqueline ter Heurne 432 uur, Arie Visser 760 uur en Jaap Wijnsma 200 uur. Totaal: **1392** uur.

Stagiairs

De kinderboerderij heeft een aantal stageplaatsen voor agrarische opleidingscentra, voor scholen en instellingen met moeilijk lerende kinderen etc.

De stagiaires verrichtten naast werkzaamheden van algemene aard, vooral werkzaamheden op het gebied van diervoorzorg.

Het aantal uren dat vrijwilligers en stagiaires hebben gewerkt staat in de volgende tabel:

Tabel 1. Inzet vrijwilligers en stagiaires Kinderboerderij Noord

	2008	2007
Kinderbescherming		214
AOC-Oost, Enschede	3519	2786
Twents Psychiatrisch Ziekenhuis (arbeidstherapie)		879
Bureau HALT	281	182
Reclassering Nederland	487	
Groenhorstcollege Barneveld	320	
Timberland	540	640
Arbeidstoeleiding en coaching ATC	84	
	<hr/>	
	5231	4061

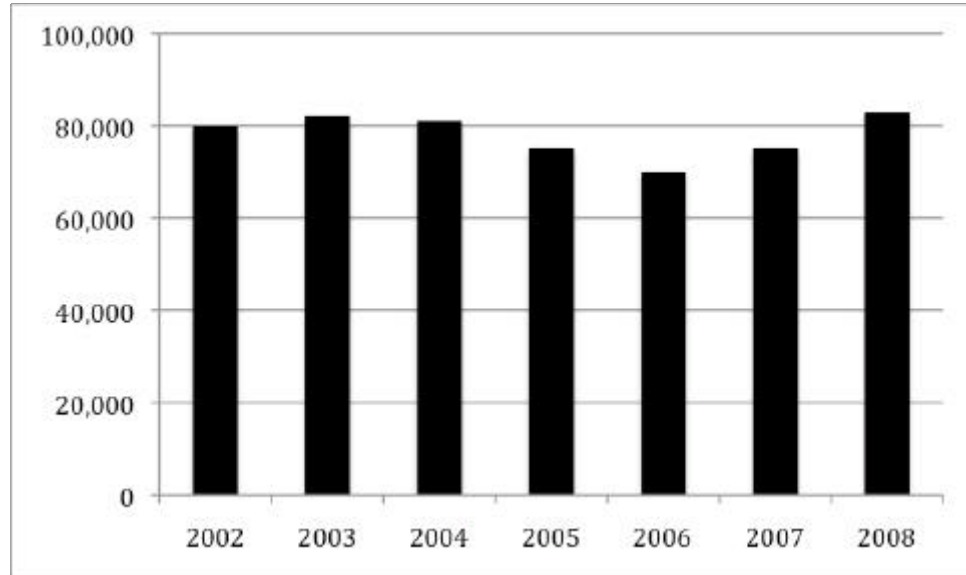
Daarnaast hebben leerlingen van de afdeling Groen van het AOC-Oost 4 dagen besteed aan het snoeien en uitdunnen van de struiken achter de damhertenwei.

Van de firma Timberland kwamen er bijna elke maand groepjes medewerkers in wisselende samenstelling helpen bij diverse klussen op de boerderij. Dit jaar hebben ze geweldig geholpen bij het schilderen, het leggen van bestrating en tuinonderhoud. Bovendien hebben zij uitermate goed geholpen bij de opbouw van de nieuwe koeienstal. In totaal helpen ze vaak mee aan de klussen waar de beheerders net niet aan toe komen.

Bezoekers.

Het aantal bezoekers in het verslagjaar was ca. **83.500**. Dit betekent een stijging van het aantal bezoekers met ongeveer 10% ten opzichte van 2007.

Figuur 1. Verloop van het aantal bezoekers in de afgelopen 7 jaar

Bezoek met een educatief karakter bestond uit **36** (v.j.36) **schoolklassen** c.q. groepen met **875** (v.j. 652) **leerlingen** en **20** (v.j. 24) **peuterspeelzaalklassen** met **454** (v.j. 642) **peuters**, met **177** volwassenen. Deze scholen en peuterspeelzalen komen uit de gehele regio, dus ook uit Boekelo, Hengelo, Lonneker en Glanerbrug.

Daarnaast zijn er vele verschillende groepen en groepjes langs geweest, zoals de Speeltuin de Lindehof, Jong Nderland de Lutte, revalidatiecentrum "het Roessingh", VIVA kamp, Scouting Enschede en de buitenschoolse kinderopvang (BSK). Maar naast de jongeren zijn ook de ouderen weer van de partij geweest, zoals Zorgcentrum "het Wolde" uit Boekelo, en 'de kleine Vaert " en Ariens zorgcentrum uit Enschede.

De kinderboerderij beschikt over de faciliteiten om groepen te ontvangen en kan daarbij zorgen voor koffie, thee, ijs etc. Zo zijn er een aantal kinderfeestjes geweest met in totaal ongeveer 70 kinderen en tevens zijn er dit jaar weer groepen langs geweest die tijdens een uitgezette fietstocht een stop maakten bij de kinderboerderij.

Woongedeelte boerderij

Het woonhuis was in het verslagjaar verhuurd aan de familie **G.B. Tenbergen**.

Volkstuinen

De commissie volkstuinen bestond in 2008 uit de volgende personen.

Frans Feil, statutair voorzitter
Jan Aarden, dagelijks voorzitter
Joop Pipers, penningmeester
Gerrit Deurnink, lid van bestuur
de heer Lippinkhof, lid van het bestuur

De commissie wordt jaarlijks benoemd door het bestuur van de stichting, op voordracht van de tuiners, en is verantwoordelijk voor de volkstuinen op het terrein van de stichting.

In mei 2008 bedroeg het aantal tuinders: 89 personen. Nagenoeg alle 119 te vergeven tuinen waren verhuurd. Aan een aantal tuinders zijn meerdere tuinen verhuurd.

In 2008 is het beleid voortgezet dat eind 2006 al was ingezet en dat gericht was op een betere handhaving van regels. Inmiddels hebben alle huurders een contract ondertekend waarin ze toezeggen zich te houden aan het tuinreglement. Ook zijn bouwsels en omheiningen die niet aan het tuinreglement voldeden, aangepast of afgebroken.

In 2008 hebben de tuinders samen met de stichting meegedaan aan de bonnenspaaractie van winkelcentrum Deppenbroek. Deze actie was een succes. De tuinders wisten een eervolle derde plaats te bemachtigen.

In mei 2008 heeft de gemeente Enschede een concept plan voorgelegd voor herinrichting van de stadsrand Noord. Dit zou een verschuiving van de tuinen en de parkeerplaats betekenen naar het oosten. Het plan leidde direct tot veel onrust bij de tuinders. De commissie heeft na het bekendmaken van de plannen alle tuinders op de hoogte gesteld van de stand van zaken. In het najaar heeft de commissie een aantal gesprekken gevoerd met een tweetal adviseurs van de organisatie Alifa, die waren aangesteld door de gemeente om de veranderingen met betrekking tot de volkstuinen in goede banen te leiden. Deze adviseurs zouden begi 2009 verslag uitbrengen aan de gemeente met hun bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de veranderingen en de wijze waarop deze zouden moeten worden doorgevoerd.

Donateurs

Het aantal donateurs was in het verslagjaar **146** (v.j.179). In het verslagjaar hebben de donateurs drie maal een blad gekregen met informatie over de gang van zaken binnen de kinderboerderij. Dit alles in vierkleurendruk en verluchtigd met vele foto's en vrijwel altijd een kleurplaat. In dit jaar verleende een drietal bedrijven en instellingen korting aan onze donateurs.

Sponsors

Bij de ingang is een sponsorbord geplaatst waarop bedrijven en instellingen voor een periode van drie jaar hun logo kunnen plaatsen; daarna wordt de overeenkomst stilzwijgend verlengd. Deze vorm van sponsoring loopt goed en is minder horizon vervuילend dan aparte reclameborden op het terrein. Het aantal bedrijven met de naam op het sponsorbord is **27**.

Daarnaast heeft de winkel van Albert Heijn in Deppenbroek dit jaar de koffie, thee suiker en melk gratis ter beschikking gesteld. Bovendien sponsort de Roombeekschool de lama's drie jaar lang en de Anna van Buurenschool onze koe: Famke. Timberland sponsort met name door hun maandelijkse inzet van personeel die met klussen helpen. Het bedrijf Ter Hofte zorgt voor de papieren voerzakjes en Alderson transport voor de gele container.

Giften

In het verslagjaar werd het benodigde bedrag via de giftenbus bij de boerderij bijeengebracht ten behoeve van de aanschaf van een fontein in de grote vijver.

Van twee gezinnen ontving de boerderij 150 euro en van de Lonnekerschool 400 euro ten behoeve van een nieuwe poort voor de weide naast de damherten.

De tuinders deden – mede onder vlag van de kinderboerderij - mee aan het verzamelen van kassabonnen van het winkelcentrum Deppenbroek; dankzij grote inzet werden zij derde en haalde daarmee ruim 1200 euro op. Een deel daarvan gaat naar de kinderboerderij, het overige komt ten goede aan het opknappen van het volkstuincomplex.

Hooikap

Rabobank Enschede-Haaksbergen heeft zich bereid verklaard de bouw van een traditionele hooikap te sponsoren. Daartoe is een bedrag van 7.000 euro beschikbaar gesteld. Van stadsdeel Noord van de Gemeente Enschede ontving de boerderij 5.000 euro. Een onderdeel van het Bonhoeffer college hield een 24 uren actie waarbij het ingezamelde bedrag van 1507,55 beschikbaar werd geschonken.

Het bestuur van de kinderboerderij hield in mei een huis-aan-huis actie in de wijk De Bolhaar en Deppenbroek hetgeen een bedrag van bijna 3.000 euro opleverde. Dat alles was genoeg om de firma Pape de opdracht te verstrekken tot bouw van de hooikap. Helaas bleek bij de aanvraag van de bouwvergunning een jaar eerder een tweetal bomen nu erg groot geworden en werd een kleine wijziging in de vergunning aangevraagd. Gelukkig kon de gemeente Enschede snel reageren en werd de vergunning een aantal weken later afgegeven. En zo werd begin oktober begonnen met de bouw van de hooikap.

De officiële opening van de hooikap zal plaatsvinden in het voorjaar van 2009.

Activiteiten

- eieren zoeken

Het jaarlijkse eieren zoeken en verven in de week voor Pasen werd door de activiteitencommissie georganiseerd. Bovendien konden de kinderen zich laten schminken door een 'paashaas'.

- landelijke kinderboerderijendag/schape scheren

In mei vond de landelijke Kinderboerderijendag plaats. Er werden o.a. lootjes verkocht, donateurs geworven, eieren en honing verkocht. Het schape scheren werd gecombineerd met deze dag..

Publiciteit

- website

De website van de kinderboerderij werd stevig onder handen genomen. Een eerste aanzet heeft al een goed resultaat opgeleverd. Er is veel informatie verzameld over de diverse dieren en zijn veel foto's te bewonderen. Bovendien worden de informatiebrochures voor donateurs en sponsors op de website gezet. Tot onze vreugde is het bovendien gelukt om een webcam neer te zetten, waarmee het broeden van een vogelpaar te zien viel.

- informatieblad voor donateurs en sponsors

In het najaar van 2006 is besloten een blad uit te geven speciaal bedoeld voor (het werven van) donateurs en sponsors. Het blad wordt gefinancierd door middel van advertentieopbrengsten en uitgegeven door een bedrijf dat de advertenties regelt. De tekst en opmaak zijn in handen van de redactie die bestaat uit de assistent beheerder en de secretaris van het bestuur. Naast korte teksten, staan er foto's in en een kleurplaat. Uiteraard is er ook ruimte gereserveerd voor de volkstuinen. In het verslagjaar werden drienummers verspreid die alle zeer in de smaak vielen.

- wijkblad

In het wijkblad van stadsdeel Noord verschijnt elk nummer een bijdrage van de kinderboerderij. De redactie zorgt steeds voor een mooie plaats in het blad en plaatst er vaak een fraaie bijpassende foto bij.

Onderhoud

De hoofdgebouwen en het terrein is eigendom van de gemeente. De stichting is evenwel verantwoordelijk voor al het onderhoud. Zij stemt het onderhoud aan gebouwen die van de gemeente zijn, af met het Vastgoedbedrijf Enschede.

Er is dit jaar veel gebeurd op de kinderboerderij.

- een nieuwe hooikap is op de speelweide gebouwd,
- de vijver is schoongemaakt en uitgediept,
- een fontein is geplaatst en in werking gesteld,
- een nieuwe poort is in de weide naast de hertenwei gekomen,
- een nieuwe koeienstal is gebouwd in de weide, zodat de koeien ook overdag beschutting kunnen vinden,
- de konijnenbult is geheel afgegraven en opnieuw aangelegd, waarbij bovenop gras is gelegd,
- alle informatieborden zijn opnieuw gemaakt en van juiste informatie voorzien.

Dierenbestand

In het jaar 2008 werden er 25 geiten geboren, 6 schapenlammeren, 2 damherten, 1 ezelveulen en 1 kalfje. En natuurlijk eendenkuikens, kippenkuikens en 10 jonge pauwen. Helaas was er voor 1 lama vanwege zijn gedrag geen plaats meer. Gelukkig kon hij op een goed adres worden ondergebracht. Voor een overzicht van het dierenbestand per december 2008: zie bijlage.

Relatie met de gemeente

De relatie met de gemeente liet in 2008 een wisselend beeld zien. Enerzijds viel de inzet op bij de gemeente om tot een structurele oplossing te komen voor het financiële ondersteuning van de kinderboerderijen in Enschede. De waarde van het werk van de kinderboerderijen wordt erkend en de subsidie is in 2008 met 40% verhoogd ten opzichten van 2007. Anderzijds laat een definitieve regeling nog steeds op zich wachten. Zo is het onduidelijk wat de boerderij in 2009 en 2010 kan verwachten aan gemeentelijke bijdragen.

De relatie met stadsdeelbeheer Noord is goed. Goede afspraken konden gemaakt worden over het onderhoud van het terrein tussen parkeerplaats en kinderboerderij en over het onderhoud van de houtwal aan de vanekerbeekweg. Er is een goed contact met de stadsdeelmanager en de stadsdeelbeheerders.

De boerderij is met name via haar commissie volkstuinen betrokken bij de veranderingen met betrekking tot de stadsrandzone. Het bestuur staat in grote lijnen positief tegenover de plannen, maar zal desalniettemin in 2009 bij de gemeente aandringen op een grotere betrokkenheid bij de verdere planvorming. Dit werd in 2008 als onvoldoende ervaren.

Hoewel de relatie met de gemeente over de gehele linie als positief wordt ervaren, deden zich in 2008 toch enige zaken van praktische aard voor, die om intensief overleg met de gemeente vroegen:

- de facturering met de DCW. Dit blijft een punt van aanhoudende zorg en aandacht. De facturering loopt nu sinds twee jaar via de gemeente. Facturen kenden veel fouten en onduidelijkheden en verschenen vaak erg laat.
- Subsidietoezeggingen en betalingen waren erg laat. Zo waren subsidies over 2007 en 2008 aan het einde van 2008 nog steeds niet volledig binnen. Ook de voorschotten voor 2008 werden pas laat ontvangen.
- Compensatie voor het verrichten van onderhoudswerk. De boerderij is verantwoordelijk voor het onderhoud aan gebouwen en terreinen. Zij besteedt daar veel aandacht en geld aan. Het Vastgoedbedrijf is namens de gemeente de eigenaar van de boerderij. Zij ontvangt jaarlijks een deel van het gemeentelijk kinderboerderij budget voor toezicht en onderhoud aan de boerderij. Het vastgoedbedrijf doet hier echter niets voor. De Kinderboerderij heeft eind 2008 derhalve aan de gemeente voorgesteld dat zij een deel van het geld van het vastgoedbedrijf ontvangt als compensatie voor het vele onderhoudswerk dat zij verricht.